

Jaarverslag Stichting Migrant Moeder en Kind 2021

Voorwoord

Voor u ligt het rapport van de werkzaamheden van Stichting Migrant, Moeder en Kind. Dit rapport geeft een overzicht van onze werkzaamheden in 2021, en een korte vooruitblik naar de komende periode.

We kijken met dankbaarheid terug op het afgelopen jaar, het jaar waarin we na enkele jaren onderzoek, beleidswijziging en fondswerving, uiteindelijk zijn begonnen met de uitvoering van onze vernieuwde aanpak, met het project Rotterdam Gezond en Wel. De eerste stappen zijn gezet en we zien uit naar verdere uitbouw hiervan de komende beleidsperiode! Dank aan al onze samenwerkingspartners en fondsen die dit mede mogelijk hebben gemaakt.

Veel leesplezier gewenst!

Duncan Wielzen, voorzitter
Godian Ejiogu, directeur
Februari 2022

Inleiding

Stichting Migrant, Moeder en Kind is een organisatie die zich richt op het verbeteren van de leefkwaliteit, het welzijn en de maatschappelijke omstandigheden van Afrikaanse migranten in Nederland.

De doelgroep van de stichting wordt gevormd door migranten wiens *roots* in Sub Sahara Afrika liggen. Dat gaat zowel om nieuwkomers die de laatste jaren zijn gearriveerd, als om Afrikanen die al jaren in Nederland woonachtig zijn, als om mensen vanuit de Afrikaanse diasporagemeenschappen elders in de wereld (zoals Suriname en Caribisch gebied).

Sinds de oprichting van SMMK in 2013 heeft de stichting zich ingezet voor het welzijn van de doelgroep. Aanvankelijk lag onze focus op participatie en armoedebestrijding. We merkten daarin echter hoe cruciaal geestelijke gezondheid is voor de integratie. Velen in onze doelgroep zijn psychisch kwetsbaar als gevolg van hun levenservaringen, maar zij staan niet altijd open voor interventie van Nederlandse hulpverleners in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ), en de reguliere hulpverlening kan hen niet altijd adequaat behandelen. Dat komt onder meer door hun verschillende culturele en levensbeschouwelijke achtergronden. Zo worden psychische problemen binnen de Afrikaanse gemeenschappen vaak gezien als het gevolg van voodoo en bestaat er angst voor het stigmatiseren binnen de eigen gemeenschap op psychiatrische problematiek. Omgekeerd weten Nederlandse hulpverleners niet hoe zij deze Afrikaanse migranten kunnen bereiken en bijstaan.

Met ons nieuwe beleid brengen we een innovatieve en ontbrekende schakel in de keten van zorg en welzijn in. De doelgroep heeft als basisbehoefte eerst een stabiel geestelijk en mentaal welzijn nodig om van daaruit zich duurzaam verder te kunnen ontwikkelen en integreren in de samenleving. Zij hebben hiervoor cultuursensitieve zorg nodig, en onze partners hebben deze dienst niet. We bieden hiermee aanvullende basale dienstverlening voor de gezondheid en het welzijn van de doelgroep.

In 2020 is onze nieuwe beleidstermijn ingegaan die vijf jaar duurt. Tijdens deze periode wil onze stichting zich focussen op de geestelijke gezondheid van onze doelgroep. In 2021 zijn we concreet begonnen met de uitvoering van het project 'Rotterdam Gezond en Wel'. Met dit project willen wij een bijdrage leveren aan het nader tot elkaar brengen van twee groepen, te weten Nederlandse zorgverleners en Nederlanders afkomstig uit Afrika met psychische stoornissen. Wij betrekken hierbij ook mensen uit de doelgroep die geen psychische klachten hebben. Het vergroten van het besef dat psychische en geestelijke problemen een ziekte zijn loopt als een rode draad door ons gehele project. Wij kijken niet alleen naar de mentale en geestelijke aspecten maar ook naar het fysieke en de gehele mens en leefomgeving. Uiteindelijk hopen we deze methodiek ook elders in Nederland te kunnen gaan toepassen.

Bestuurlijke zaken

In 2021 is ons bestuur versterkt met twee nieuwe bestuursleden. Dr. Duncan R. Wielzen is aangetreden als nieuwe voorzitter. Dr. Wielzen is pastoraal werker in het bisdom Rotterdam. Hij heeft een Masterdiploma Theologie, Religiestudies (interreligieuze dialoog), en Pedagogie. Hij is gepromoveerd in de Theologie aan de Katholieke Universiteit Leuven (België) en werkt op het snijvlak van pastoraat en godsdienstonderwijs.

Dr. Duncan Wielzen

Drs. Raymond Mberekpe

Daarnaast is drs. Raymond Mberekpe aangetreden als nieuwe penningmeester. Dhr. Mberekpe is werkzaam als fysiotherapeut en ondernemer in de regio Amsterdam, en bestuurslid bij All Saints Parish in Amsterdam.

We zijn heel blij met deze uitbreiding van het bestuur. We hebben afscheid genomen van voormalig voorzitter Frans Daniels, en de overige bestuursleden zijn ongewijzigd: mevrouw drs. Matty Njie (vice-voorzitter), mr. Pejman Salim (secretaris), dhr. John Ezenyinwa (lid) en dhr. Herman Huijmans (lid).

Verder hebben we een fondsaanvraag ingediend voor de tender van Kerk en Wereld, en voor het ZonMw-programma Voor elkaar! Beide aanvragen zijn helaas niet gehonoreerd, hoewel we bij ZonMw behoorlijk ver kwamen. Als bestuur zijn we daarom in contact gekomen met Sesam Academy. Sesam Academy begeleidt ons om onze organisatie door te ontwikkelen, en meer te professionaliseren en structureren naar Nederlandse standaard. Echter omdat er geen ontwikkelingsbudget is, hebben we hier nog niet echt aan kunnen beginnen.

Project Rotterdam Gezond en Wel

De eerste helft van 2021 hebben we besteed aan het creëren van de basisvoorwaarden om het projectplan te kunnen gaan realiseren. Voorgaande jaren hadden we al veel tijd en energie geïnvesteerd in het vinden van partners en het ontwikkelen van een gefundeerde methodologie. In 2020 en 2021 lag de focus grotendeels op de fondswerving om te kunnen starten met het project.

In het najaar van 2021 kwam de begroting rond en konden we van start! Dat betekende allereerst dat projectleider Godian Ejiogu aan de slag kon met alle voorbereidingen. De eerste stap was promotie en publiciteit d.m.v. een flyer, social media en ons persoonlijke netwerk, om deelnemers te werven. Ook hebben we de eerste training tot voorlichter inhoudelijk verder uitgewerkt, in

samenwerking met een aantal partnerorganisaties. De beoogde trainer (Pharos) bleek niet op deze termijn beschikbaar, dus zochten we samenwerking met anderen zoals Setkin Sies en Elise Musave van GGZ De Hoop, en Dorian Maarse en Charles Obihara van Maarse & Mensen Training & Advies. Ook zochten we samenwerking met DOCK, de welzijnsorganisatie in Rotterdam Charlois, en verspreidden de flyer via hun netwerk onder wijkbewoners en -organisaties. Vanwege de verslechterende coronasituatie moesten we uiteindelijk besluiten de cursus online te geven in plaats van live in een Huis van de Wijk, zoals aanvankelijk de bedoeling was.

Uiteindelijk konden we in november starten met de eerste training tot voorlichter. Zo'n 29 mensen namen hier aan deel, en hun respons was bijzonder positief.

De training werd verzorgd door een aantal professionals die tevens de doelgroep goed kennen. Elise Musave is psycholoog bij GGZ De Hoop, en zelf van Rwandese afkomst. Charlie Obihara (MD, Ph.D.) is kinderarts en consulent Infectieziekten en Immunologie en opleider Kindergeneeskunde in Elisabeth-Tweesteden Tilburg. Hij studeerde in Nigeria, Italië, Nederland, en Zuid-Afrika. Hij is getrouwd met Dorian Maarse (M.Sc.), oprichter van Maarse & Mensen, Training & Advies.

Dorian is Organisatiepsycholoog en specialiseerde zich in Team Dynamiek en Interculturele Communicatie. Samen geven ze regelmatig trainingen over interculturele communicatie in de zorg. Het geheel stond onder leiding van Godian Ejiogu (Peace Servant), geestelijk verzorger en psychosociaal therapeut.

De deelnemers waren 12 mannen en 17 vrouwen, oorspronkelijk afkomstig uit Nigeria, Uganda, Suriname, Antillen, Zambia, Gambia, Benin en Nederland. Ze waren allen midden tot hoger opgeleid (MBO tot PhD), de meesten met een achtergrond in de zorg of onderwijs.

Inhoudelijk bestond de training uit:

- Voorlichting over geestelijke, psychische en mentale gezondheid, en de relatie tussen mentale gezondheid en fysieke gezondheid.
- Culturele communicatie en cultuursensitiviteit in de zorg. Deelnemers leerden welke invloed cultuur speelt bij genezing maar ook ziek-zijn.
- Basisinformatie over psychische en mentale stoornissen en de meest voorkomende mentale problemen bij Afrikanen en Afrikanen in diaspora.
- Wat is therapie en welke misverstanden bestaan er over therapie?

Deelnemers leerden in de praktijk te herkennen welke symptomen wijzen op mentale problemen, en welke oorzaken daar een rol in kunnen spelen. Daarnaast verkenden ze de psychische impact die hun migratie naar en integratie in Nederland had op hen zelf persoonlijk, en de eigen coping mechanismen die hen hadden geholpen bij moeilijke momenten in hun leven. Zo ontdekten ze dat psychische weerbaarheid en zelfzorg iets is waar iedereen mee te maken heeft, ook al ben je daar niet altijd van bewust.

Tijdens de training werd duidelijk dat de behoefte en interesse onder deelnemers groot was. Ze waren erg leergierig en herkenden zoveel uit hun eigen leven of dat van hun geliefden, dat ze na afloop van de training heel graag aan de slag wilden. Ze waren doordrongen van het belang van dit probleem bij veel Afrikanen om hen heen. Tegelijkertijd merkten we wel dat ze veel nieuwe

informatie kregen en het soms onwennig vonden. Bijvoorbeeld de misverstanden of vooroordelen over therapie waren zaken die ze zelf ook zo hadden geleerd. Om hulp zoeken niet als een zwakte, maar juist als een teken van kracht te zien, betekent een volledige omkering van het oude perspectief. Hierdoor waren ze na afloop van de training nog wat onzeker om alleen aan de slag te gaan om voorlichting te geven, omdat ze goed weten dat het thema taboe is en het voor henzelf ook nog onwennig en nieuw is.

Daarnaast kwamen bij veel deelnemers ook hun eigen ervaringen naar boven, en dat maakte bij hen persoonlijk ook veel los. Dat is enerzijds goed want daarin ligt hun bron van herkenning, motivatie en inspiratie, maar dit vroeg in de beginfase veel persoonlijke aandacht en 1 op 1 begeleiding van de deelnemers. Je kunt alleen anderen helpen als je zelf ook stabiel bent en je eigen ervaringen goed hebt verwerkt. Daarom willen we onze beoogde vrijwilligers hier goed in begeleiden, en hebben we besloten dat ze in eerste instantie door een professional worden begeleid bij het geven van voorlichtingen.

Certificaatuitreiking training tot voorlichter

Om de vrijwilligers te faciliteren bij het geven van voorlichtingen, hebben we voorlichtingsmateriaal ontwikkeld dat ze hiervoor kunnen gebruiken. We hebben deelnemers ook om input gevraagd voor dit materiaal, en voor de vervolstrainingen die we in 2022 gaan aanbieden. Hieruit kwam dat we in de voorlichting speciale aandacht aan jeugdigen zullen besteden, en gebruik zullen maken van een storytelling-methodiek. Storytelling is een methodiek die in Afrikaanse culturen zeer gebruikelijk is om bepaalde kennis over te dragen, en moeilijk bespreekbare (taboe) onderwerpen toch een podium te geven. Door een verhaal of een theaterstuk kan op indirecte maar toch zeer duidelijke wijze, inzicht en zelfreflectie worden gestimuleerd over benodigde gedragsverandering.

Vooruitblik 2022

Op moment van schrijven van dit jaarverslag, begin 2022, ziet de komende tijd er positief uit. De winterlockdown is ten einde en fysiek samenkomen begint langzaam weer mogelijk te worden, al is het nog voorzichtig en op 1,5 meter afstand.

Dit jaar zal de primaire focus van Stichting Migrant Moeder en Kind gericht zijn op de uitvoering van het eerste projectjaar van Rotterdam Gezond en Wel! De start van een nieuw project vraagt altijd om extra aandacht. Daarnaast zullen we in de loop van het jaar ook alvast moeten beginnen met fondsen werven voor het tweede jaar van dit project.

Naast Rotterdam Gezond en Wel! werken we aan een project speciaal gericht op jongeren, over gezonde cultuur 'Healthy Culture' ('Jesus Culture'), en een derde project getiteld 'Racism Health Hazard'. In beide projecten staat geestelijke gezondheid centraal. De projecten zullen in 2022 worden uitgezet voor fondswerving.

Algemene informatie

Dank aan de fondsen die ons werk mede mogelijk maken:

Onder andere: het Oranjefonds, VSB Fonds, Fonds Kerk en Wereld, Stichting Koningsheide, de gezamenlijke religieuzen in Nederland via KNR - Projecten in Nederland (PIN), en de gemeente Rotterdam.

Stichting Migrant Moeder en Kind

Statutaire zetel: Amsterdam

KvK: 58178430

RSIN: 852911993

Postadres: Postbus 708, 1180 AS Amstelveen

Bankgegevens IBAN: NL 35 INGB 0007666464

Website: <https://srmmk.org/>

Emailadres: care@srmmk.org